

Szerkesztőség:

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Bérmertelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.**Kiadóhivatal:**

Kazinczy-utca 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjazása szerint.

Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap után. szám 3 kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egyes évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egyes évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy hónapra	1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben ártandók.

Oroszország tiltakozása I. Ferdinánd ellen.

Arad, augusztus 16.

Oroszország magatartását Ferdinánd fejedelemsege ellen, eléggé jelzi tegnapi constantinápolyi sürgönyünk, mely szerint az ottani orosz ügyvivő közölte a portával Giers ama táviratát, mely Coburg megválasztatása és Bulgáriába jövele ellen tiltakozik, s egyúttal azon reményének is ad kifejezést, hogy a porta a maga részéről is hozzá fog a tiltakozáshoz járulni.

Oroszország tiltakozása nem lephet meg; arra eleve is el lehettünk készülvé, sőt az lett volna feltűnő, hogy ha az előre hirdett tiltakozás elmaradt volna. A mi azonban meglepő, az a tiltakozás gyorsasága, melylyel úgy látszik Oroszország már abban a pillanatban kívánt Coburgnak kedvezkedni, a mikor fejedelmi esküjét volt az első megállapodás szerint leteendő.

Ugy látszik, az orosz külügyért azon szándék vezérelte, hogy a fejedelmet megfélemlíti s visszatérésre bírja még mielőtt esküjét a tirnovai nemzetgyűlés előtt letenné, a portát pedig rábírja, hogy Coburg ünnepélyes beiktatását minden áron akadályozza meg, a mi azonban semmi részben sem sikerült, mert az új fejedelemből a bolgár nép nagy örömrivalgása közepette csakugyan bevonult Tirnovába, fejedelmi esküjének letevése után nem kapott a portától ez ideig semmi tiltakozást.

Nem élünk ugyan családásban az iránt, hogy a tiltakozás a bolgár ügyek rendezését megfogja nehezíteni, nevezetesen pedig, hogy az úgy is ingatag porta jóváhagyását a fejedelmegválasztáshoz késleltetni fogja, de abban sem kételkedhetünk egy percre sem, hogy Coburg tényleges uralkodását sem az orosz tiltakozás, sem a porta habozása alterálni nem fogja.

Bulgáriának teljes joga volt fejedelmét megválasztani, a hatalmaknak pedig jogot adott a berlini szerződés e választást jóváhagyni, vagy a jóváhagyást megtagadni, de e jog kevés biztosítékot nyújtott arra, hogy mikor a bolgárok olyan fejedelmet

választanak, kinek megválasztásába a hatalmak belegyezni nem tudnának, a tiltakozó hatalmak akarata érvényesülhessen. A hatalmaknak ugyan meg van a joguk arra, hogy közösen egyik személyében Bulgáriát megrendszabályozhassák, de ez a jog olyan, melynek érvényesítése alig valószínűsíthető.

Németország meg sem mozdul Bulgária miatt, Olaszország elég okos arra, hogy mandátumot magára ne vállaljon. Törökország eddig is gyengének bizonyult a rend biztosítására, Angolország nem tud maga iránt bizalmat ébresztetni, tőlünk az orosz félti keleti érdekeit, mi pedig az orosz nem eresztjük Bulgáriába. Így aztán csak a nagy hatalmak mindegyikének közreműködése mellett volna lehetővé téve I. Ferdinánd kormányzásának megakadályozása abban az esetben, ha ő a nagyhatalmak esetleges tiltakozását figyelmen kívül hagyná.

Azt mindenki tudja, hogy Bulgáriában a legteljesebb rend uralkodik, rendzavarás címén tehát nincs oka senkinek a beavatkozásra, de millőkre menő terhek viselésére sem vállalkozhatik egyetlen állam sem azért, hogy Oroszország álcázott terjeszkedési politikájának elég legyen téve, és ha még Ferdinánd észélyes kormányzásával be fogja bizonyítani, hogy érdemes és méltó is a nagy hatalmak támogatására, akkor kényszerít ugyan egy ideig ezeknek a hivatalos elismerése, de végleg elmaradni nem fog.

Ferdinánd már messzebb ment, sem hogy vissza lépnie lehessen. Ő már most minden lehetőleg meg fog tenni arra, hogy kormányzását képesnek mutassa, de egyszerűen lesz elég ereje ahhoz is, hogy az orosz torzalkodásokra mit se adjon.

Előre látható vége a dolognak utóljára sem lesz más, mint hogy a bolgár fejedelmegválasztást a nagyhatalmak Oroszország ellenére is szankcionálni fogják.

K.

A magyar iskolák ellen izgat a nagy-szebeni „Tribuna” rendszeresen. Legutóbbi 174. számában hosszabb cikkben fejtegeti,

lete maradt, a helyett kezd kiépülni a város korunk styllje szerint, a mely talán practicusabb, jobb, helyesebb, izlésebb, de nem lehetett felőle érdekelt irni.

Valami azonban még mindig van a régi, így az egyetem nagy széles ambitusain azok a nehéz megpántolt ajtók, nem a század alkotásai, de a bolgár folyósa már csúfán ki van festve. És éppen ez időszert vetkőztetik az egész épületet régi gunyájából, hogy király-látáskor ünnepi viganóban ünnepeljen ő is.

Egy említésre érdemes specialitása még vagy két hétig mindég lesz Kolozsvárnak. Ez a belvárosi templom körül beépített plebániai házior. Soha olyat! Ha a csanád palotai billard muzeumi tárgya, akkor ez épülettömeg már a kő-, de legfeljebb a vaskorszak építménye.

Nem talállok olyan mértani idomot, a melyhez hasonlítsam. Girbe gurba kőfalon fityeg a szurok fekete korhadt tatú, a melyet még a szellő is egyre tör és pusztít. Ha e ház a mikalakai főtérre volna, nem hiszem, hogy a községi bíró iniciatívájára ne foglalkozott volna vele a megyei municipium, itt meg a kolozsvári főtér specialitásként éli végső idejét. Egyik lába a sirban. Bontani kezdik itt-ott a régi falat, mely méltó fájdalommal tölti el a régiség buvir, ki talán epéskedik is, hogy a loyalismus még a műtárgyaknak se hagy nyugtot, mert ki ne értené, hogy ez egész rombolás a királylétért van.

No, de ha már rovására ennyit pletykáltunk, minek maradjunk mi egészen szárazon? Mert minek utánna a gyűlés elhatározta, hogy az illetékes ministeriumhoz a kereskedői szakiskolák minél nagyobb számában leendő felállítását érdekelten felír és azt, hogy a kereskedővé lehetést 2 gymnasiumi osztályhoz köti, akkor már a kolozsvári nőegylet legszebb és legkedvesebb tagjai csalogattak mindenféle éllelem methodussal a bugyellárisból a pénz a kolozsvári sétatnyon.

hogy a román ifjak kerüljek a magyar középiskolák, az egyetemre indulóknak pedig határozottan a bécsi egyetemet ajánlja a budapesti helyett; szerinte csak a bécsi egyetem az igazi alma mater minden tudomány-szakra nézve, s ott nem kérdés, hogy kinek milyenne a nemzetisége. Tudunkkal ezt a budapesti egyetemen sem kérdezik, s a román nyelvnek és irodalomnak tanszéke van egy a budapesti, mint a kolozsvári egyetemen. Meg vagyunk róla győződve, hogy a román ifjak saját érdekeikre is figyelve, nem fogják a „Tribuna” tanácsát követni. Különböző elég szép a „Tribuna”-tól, hogy nem a bukaresti egyetemet ajánlja. Vagy oda előbb magyar pénzen nevelt tanulókat kell szerezni? Babes Victor is mi neveltük fel magyar állami segélylyel, s most már ott tanul Bukarestben. Szívesen kívánjuk, hogy diszere váljék a bukaresti egyetemnek, s még arra sem szőlítják fel a közoktatási minisztert, hogy jövőre óvatosabb legyen az állami segélyek osztogatásában, mert a Babes Victor halálanságának esetét kivételnek tartjuk. De annyit mondunk a „Tribuna”-nak, hogy ha ilyen hazafiságot csepegtet a román ifjuságra, ne esdálja, ha adandó alkalommal bizalmatlanok, s esetleg kíméletlenek leszünk. Különböző elég feltűnő az ia, hogy a „Tribuna” romániai hivatalos lapja kezd magát kinőni, s nap-nap után közöl romániai kormány-rendeleteket és utasításokat, melyekhez nekünk, s illetve az erdélyi románuságnak, semmi köztük. Ez a szoktatás nekünk sehogy sem tetszik.

Kemény Gábor br. a kolozsvári kereskedő ifjuság III. congressusán tartott, általunk már jelzett beszédét a következőképen hangzik:

„Uram! Mindenekelőtt teljes szívemből és előszeréssel üdvözlöm önöket, mint a közügyben — és bátran megdölgöttem — egy igen nagyfontosságú közügyben, a magyar kereskedelem és magyar kereskedő osztály-egyesülésében, farszadok.

Sem hazánk földrajzi fekvése, sem politikai viszonyaink nem voltak olyanok az elmúlt évszázadban, melyek kereskedelmünk fejlődését elősegítették, emelték volna.

Tengerpartunk csak egy kis, habár kies darabcska, messze Horvát-Szlavonországtól, a kietlen Karsznak tulsó oldalán. Nagy folyók, mely közvetlen vezet a tengerbe, de már torkolata idegen föld, csak egy, az ő Duna. Az ezen való behajózást azonban ki és be, lehetetlennek tették a hazánk délkeleti határainál levő vaskapui zuhatagok. Orsától

A kolozsvári sétatny! Egyszerű szó, mikor a batonyai nagy akác-erdőt, a minek restaurálása érdekében éppen most műkedvelősködnék, sétatnyunk nevezik. Mégis milyszép.

Magyarország sok sétatnyát ismerem, de ilyen szépet nem láttam. Az Alföldön legszebb a hód-mező-vásárhelyi, de ez a kolozsvárral össze se hasonlítható; gondozottabb, de nem szebb. Ami itt szép, az nem emberi kezek munkája, ha az is hozzájárulna. (nem is oly nagyon) akkor valóságos kis paradicsommá változna. Most minden lépéskor egy új amerikai nagydob ingerli nem a fület, de a szemet. Azok a nagy törzsfák fákak majd mindegyikén öles plakátok vannak. Lesz itt lepény evési verseny, csodamázsalás, velencei tengeri ünnepély a tavon, tűzijáték, zsákbaütés és azok az ócska dolgok, a mik népünnepélyen megesnek. Szépségsverseny nem lesz, mert részint a kolozsvári szépek majd mindegyikének jutott dolog, másrészt nagyon veszedelmes vetélytársakat hoztunk Aradról, a kiket a színházban is majd agyonra látsozveztek, ékes jelöl és bizonyítója a színházi lelkesedés és esodáltnak.

A mit plakátok nem hirdettek, az volt rám nézve a legszebb. Kis tisztáson, melyet százados nyárfák öveztek, mulattott a berándult györgyfalvi nép.

Mikor először megláttam, tisztára azt hittam, hogy oláhok. A viseletük majdnem olyan, mint a mi oláhainké, férfiakon a ködmön, melyet a bünfi-bunyadi vásárokon választ ki a legény, ki szímezetten mindenféle pamut-tulipánok és más czifraságoktól, vagy pedig sürös pitykés posztó labjól, olyan szabással, mint nálunk a kerek románok viselik. Kalapjuk a fejk bújót takarják be jólrosszul s a széles keskeny karima közé alig fér el az utzelen szakszasszt, de már elfoundadt erdélyi flóra, a mit Simonkai tanár ur bibe és poroda szemléje után, egész nyugodtan álltom, hogy valóságos tudományos apparattussal determinálna.

A lányokon vagy festő, vagy tiszta vá-

kezdve Szeben, Brassó, Kézdi-Vásárhely, Beszterce mellett elhuzódva és tovább Mármaros, Bereg, Ung sat. megyék határainban, egész Trencsénmegye déli szélég és Pozsony megyéig a Kárpátok láncolata zárt el szomszédainktól.

A nagy hegyek gátolták a forgalom, a kereskedelem kifejlődését; de nem mentettek meg a tatár és kun járasoktól, iutásoktól. Más oldalról pedig, a hosszas időn át, a világra szóló Ozmán-bírodalomnak nyugatra törekvéseiben, haddi céltáblája lettünk.

Több százévig tartott a létért való küzdelem, melyben hazánk a vigenyészett szelére jutott és; melyben a nagyszerű rendtelenség, hogy egy már használt kifejezést alkalmaznak, az egész országban kiterjedjen, a kiszámíthatlan sors esélyeinek volt alávetve az egyes, a család éppen úgy, valamint a község. sőt a város is; és a melyben maradvandóságra nem számíthatott, semmi emberi intézmény, lett legyen az községi megyei, vagy országos politika, avagy társadalmi.

Végre, mintegy háromszáz éves küzdelem után, melyből mintegy másfél száz évig maga Budavára is az ország jó részével együtt török hódoltság volt, a török uralom hazánkban, a XVII-ik század végén, elhanyatlott. Ekkor azonban nemcsak a Lipót költével által a magyar szentkoronához visszatért Erdélynek, de az egész Magyarországnak kellett új életet kezdeni. Hiszen az Alföld fel volt dultva, a községek legnagyobb része romhalom, a régi lakosok vagy elpusztultak, vagy futottak; új települők foglalták el a régi magyarság jelentékeny részét. Felső-Magyarország pedig és a Dunántúl a hosszú küzdelemben kimerülve és kifáradva vértett. Új életet kellett kezdeni: megfogyni habár megtörve nem, anyagilag, sőt erkölcsileg is össze-menne.

Kérdem, hogyan lehetett volna ama korban hazánkban kifejlő, vagy csak fejlődő földművelés, ipara, kereskedelem, midőn azoknak a közbizottság, a jövőre nyugodtan számíthatás, az emberöltő korokon át terjedő czéltudatos, öszszeség, szorgalmas, értelmes, becsületes munka nélkülözhetetlen elemei?

Nem akarom a XVIII-ik század országos küzdelmeit és gyötrelmeit vázolni; nem akarom kutatni, hogy kik és mik akartak azt, hogy végre egész állami és nemzeti tevékenységünk az azon kor eszelleme szerint való alkotmányos szabadságunk megmentésében a meddő gravamen politikára, sérelmi politikára vezetett. Ugy, hogy ezelőtt 50—60 évvel, a nagy Széchenyinek hatalmas szava egész erejére, éles gunyjának láng pallosára, nyugtot nem lelő szellemének határtalan tevékenységére volt szükség, hogy a nemzetet eszméletlen álomból felvegye, hogy a nemzetiség, társadalmi előhaladás, közgazdasági fejlődés iránt való érdeklődést felkeltesse.

48 után úgy egy visszacsúszás következett. De már az 1867-iki úri koronázás és a monarchia két fele között bekövetkezett kiegye-

szon viganó van, módtalanul ránczolvá, a mely alul kis formás kolozsvári vereseszima közé szorul a láb, a derékre vászonzing szorú, melyet kalotaszegi varrottas díszít. Hajját a györgyfalvi lányság két ágra fönja és feléje lazán kendőt szorit, de a legtöbb nem hord a fején semmit.

Ugy a legény, mint a leányság legtöbb toilleteje otthoni készítmény, fehérített vászor, házi, izlésees himzésseel, melyet egy kis hozzászokás után könnyű szépnek is találni.

A partbba került lánkok gyöngyös kontyot viselnek és a mi fő! szebben öltözködnék és kikapósabbak a tánczban.

Mikor a mulatságuk helyére értem, hét legény ugrált vesztelt. A muzsikájuk tactusa egészen oláhok volt, szentül hittem, hogy oláhok. Egyszer csak, minden accentus nélkül kezd egy lány előttem olvasni, hogy: „Tessék előre fizetni!” Mindjárt mellé sonfrondáltam és a kis vászoncselőd oly helyre feleletet adott az én etnographiai tanulmányomhoz, hogy kicsibe mult, miszerint csókkal nem fizettem a kedvességeért.

Általában szép arcza a vászon népség. Egyik se kendőzi az arcát. Napbarnított fekete arcok, villogó barna szemekkel, hullámos bogárfekete hajjal. A tánczuk fordulásokból áll jobbra-balra. Ha a legény maga tánczol, akkor majd ki buvik a boréből, még ha kerges tenyere darázsderékat szorit, egészen megünnasodzik. Tekintetét leszegezi, szó nélkül szendereg erre-arra s oly csendben nézi a petrezselymes népség, akár a haubtreffer huzáskor az érdekelt közönség a szerencse kerekét.

Arnyat hintett az este, mikor kászalódni kezdett a györgy-falvi népség, vig dal-szóval haladt a régi sereg, míg a legények-nek valami ismeretlen indulót huzott az erdélyi tapasztó. Olyan echt néger két arcz, hogy kis-miska a Merkel cirkuszos négerje és hozzá a tárczámnak már mint e sorok egy kutyanyelvén a nagy sietségben, (milylen baleset!) leótvén tentálva, a tiszta papiros

zés folytán új világ derült fel számunkra. Az állam eszme emelkedik, a jövőben vetett hit erősödik; a közgazdasági és igazságszolgáltatás, habár lassan, de mégis csak haladnak, haladniok kell; közlekedési eszközeink sokat javultak és így közgazdasági viszonyaink is emelkedtek; most érkezett már el kereskedelmünk kifejlődésének lehetősége; most jött már el ideje kereskedelmünknek is tenni.

Azt mondja egy német közmondás, hogy minden kezdet nehéz. És az igaz. De az nem fog minket viszarizasztani a fontos közügyben való tevékenységtől, küzdéstől. A kezdeményezésnek is meg van a maga ingere és a közügyekben való tevékenységre, áldozatkészségre a hazafiság szent érzete sarkalt.

Adja isten, hogy ama szent érzet önöket folytonosan emelje és sikerrel-sikerre vezesse.

Ezek után a magyar kereskedő ifjak harmadik országos értekezletét megnyitom, és felkérem a t. tiszteltelnök urat, hogy a gyűlés elnökségét átvevén, azt ismert tapintatával és szakértelmével vezesse.”

A kolozsvári congressus.

(Második nap.)

— Az „Aradi Közlöny” tudósítójától. —

Kolozsvár, aug. 15.

A kolozsvári congressus második napján igen érdekes és tanulságos eszmecsere-k és viták merültek fel. Békésy Károly lelkes előadása a kereskedelem magyarországi fejlődéséről egészen felvillanyozta a gyűlést, mely a javaslatokat azon kiegyezéssel fogadta el, hogy a magyar kereskedelmi szótár kiadását költségeinek fedezésére a kereskedelmi kamarák kéressenek fel. Előadónak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. — Elnök vitát keltett i p a r u n k v é d e l m é n e k kérdése a kereskedelem által. Bejelentett előadó távol maradása mellett is szépen lett a kérdés megvitatva. Szóltak: Deil, Sigmond, Sándor József és többen. Határozat: a hazai iparforrásokról ismertető munka adassék ki, a kereskedőkből országos értekezlet hívassék össze a módosítások megállapítására. Szterényi József előadása a k e l e t i k e r e s k e d e l e m r ő l külön kinyomatik. Javaslatai a 4-ik congressusra halasztatnak, előadónak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatik.

A 4-ik congressus a jövő évben Kassán tartatik, az ottani ifjúsági egylet meghívására. Az országos szövetség első közgyűlése napirendről levétetett s más időben Budapestre összehívása az ideiglenes választmányra biztatott.

akkor változott el olyan színre, a milyen e két dade cziffer blattja volt.

A györgyfalvi népség maga csinált színházat, én meg azt mentem nézni. E „disz-előadást” (mert hogyan is lehetne másként nevezni?) a kolozsvári nőegylet rendezte. Al-lott a Rákóczy-nyitányból, melyet fuvó hangszereken adott elő a ca. kir. gyalogezred zenekara. E szám után következett egy moll paszitura, melyen a hallgatóság halló szerveinek kipuhatolását célozta a rendezőség. Gyenge taposó igazolták, hogy a hallgatóság a légy röplésénél kevesebb zaj meghallgatására nincs képesítve.

Szilágyi Ferencz kolozsvári műkedvelő pompás haritonján énekelte Papp Dezső „Régi dal”-ját, mely után Irányffy Jenő érzésetjes szavallata következett. A kolozsvári ifjuság mozgásából következtetve, nagy dolog készült. Strasser Jozefiu adta elő „Ariáját”, melyet a hallgatóság meg is imélteltetését két gyönyörű csokorral jutalmazott. A kisasszony, mihielyt dögát elvégezte, abba a nyumba, feztelenül megjelent a két csokorral a páholyában s tüntetőleg legyezgette a földszinti publicumot a csokorral. Nagyon pipócsi methodus! So-hogyse tudjuk hinni, hogy a regensburgi dalmuszinházban, (hol a k. a. szerződött tag) ilyen divat volna.

A kolozsvári kereskedők praecis előadása zárta be az előadások egyik szakaszát, mely után egy idyll apróság következett, a kolozsvári szintársulat tagjaitól. „Első szerelem” czimén. Egy bakkfisch szerelme és szerelnye az egész, melyet Gerő Lina pompásan alakított, míg Megyeri Dezső egy bonvivant szerepében érvényesítő tehetségét.

Kolozsvár látványosságairól röviden szö-
lok. Első mindenesetre az erdélyi Muzeum, melynek osztályában elhelyezett mű- és régiségremekel három tárcza anyagát szolgálhatnának. Négy teremben vannak kő- és vasleletek, legjobban meglepett a Ladányi Samu hatalmas fazeka, melyben egy apczai lakzira (a melyen tudvalevőleg 800 vendég is hiva-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Augusztus 17.)

A görbe országban.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

I.

Kolozsvár.

Megnéztem Kolozsvárt lent is, felett is, éjjel is, nappal is. Mondhatom nekem nagyon tetszik, az az hova is bezelek! — tetszik az megannyiunknak, kik kincses Kolozsvár vendégzeretéből furdunk tejbén, vajban...

Mindenek előtt a czélt, mely az uti ködorgások papírra vetésében vezérel, szeretném néhány szóval elmondani. Semmi esetre se topographiai és egyéb földrajzi definíciókat akarok irni, vagy hosszú gondolatláncolatot arról a themáról, mily ódon város ez a kincses Kolozsvár. Hisz azt mindnyájan tudjuk, mielőtt láttuk, és én is tudtam, mielőtt láttam.

Es talán jobban tudtam, mint a milyennek láttam, mert a phantasia még tér és időbeli lehetlenségeket is tud alkotni, s így mindenesetre azokat az ódon épületeket, a melyeknek itt vannak, ha úgy blindre képzeletem elé tolakodtak, az idő vas fogától keményebben láttam megvisele s ezek tömkelegétől úgy hittem a várost, hogy valódi muzeum, régi multak álló és beszédő emléke.

Pedig nincs város. Az ódonszerűségből vetkőzni kezd a város, alig van régi épülete, melynek puritán stylljén ne tatarozott volna a modern czifrázkodás. Csak a régi latin felirások maradtak, melyekkel lépten-nyomon találkozzunk, úgy, hogy, ha Szeged a monogrammok várossa, Kolozsvár az ós kőtalálék, melyeken megfakult, megzöldült a hova-tovább valódi hieroglyph degradálódott latin írás olvasható, vagy inkább betűzható.

De mondom, nagyon nagy barátságban van itt a mi modern és a mi antik. A mit az idő pusztított, azt az utóbbi rovására esekvé, melynek jóformán csak egy-egy rész-

erőműveket is, kik díjakat szoktak kitűzni birkózásokra — a földhöz vágta. Hinek János nem csak arról az oldalról volt ismeretes Aradon, hanem mint egyik legrégibb „bankár” is, a hogy neveztek. Különösen mint a „Vad ember”-hez csimzett tekepálya „bankárja” mindég megállta helyét. Ez nem volt különben szenvedélye, mert nem nyereszségi vágyból tette. Hinek Aradon mint tisztességes, jóarú polgárt ismerték. Hirtelen közbejött betegsége erejét egy pár nap alatt teljesen megvitte és a halál magával ragadta. Ajon a föld csendes nyugalma az erős embernek.

— Kinevezés. H. h. n. e. l. Vilmost a dohányjövődéki központi igazgatóság az aradi dohányberátló hivatalhoz gyakornokká nevezte ki.

— A Rendőri Közlöny-ből. Mezőy Fülöp csermői lakos kárára ismeretlen tettesek 34 kereszt bűzöt loptak el 102 ft értékben. A tetteseket a borosjenői szolgabírószék nyomozza. — A Kaiser Anna m. világiosi lakosnő kamrájában ismeretlen tettesek betörték és onnan 10 liter szirt, nagyobb mennyiségű szalonát, húst és szappant loptak el. A nyomozás folyik. — Burkan Stéfán és Herdár Péter kárára. Borosjenőn ismeretlen lököttök két lovat hajtottak el. Keresik őket.

— Dinnye kivételünk. Míg a cseresznye, barack és egyéb gyümölcs felék kivitele az északi fogyasztó államokban napról-napra örvendesebb lendületet vesz, addig a dinnyével, hazánk e kitűnő különlegességével még mindig a kezdet elején vagyunk. Holott a legutóbbi keltől földi piacokon is megjelentek nemesebb váltájú dinnyékkel, mert 63 métermázsza jól csomagolt finom dinnye métermázszenként a vármokok együtt 4-5 ft fuvardíjt könnyen el bír, minthogy Bécsben, Berlinben, Hamburgban, Varsóban és a következő helyeken egy métermázsza csemege dinnyéért 11-12 forintot szívesen fizetnek. Így a magyar termelő a holdanként előállítható 40-45 métermázsza finom csemege dinnye után 180-315 forintot vehetne be 40-45 forint mértékű kiadással szemben. A dinnye jövedelmezőségének ez még nem a véghatár. Még ezen szép jövedelmet is fokozhatjuk az által, ha minél korábban és minél finomabb terményt állítunk a piacra, mert a korai terményt és mellé még finomért is kétszeres, sőt háromszoros árt is fizetnek az ügyvezetők. Eppen azért kis téren belterjes műveléssel még többre haladunk, mert a dinnye annál bujjában diszlik, minél jobb körülmények között kezdheti és folytathatja fejlődését és ezen gyors, akadálymentes fejlődéssel adhat csak megfelelő szép terméseket. Az első kezdeményezést az iranyban az országos gazdasági egyesület ragadta meg, midőn a kiviteli dinnyefajták jegyzékét megállapítva, a nagyobb mennyiségű fajtszámok termelésére ösztönözte a gazdák közönséget. A csemege dinnye kivétel első ízben Pósa József kitűnő tibold-daróczi termelő és Bánffy Ádám báró Erdélyben kísérletet meg, kik tevékenységüket ez iranyban most is folytatják. Ujabbán Rohonczy Gedeon török-bécsi földirtókos szándékozik ez iranyban kísérletet tenni idej természetével, s nem kétkedünk, hogy a mult kihalással is nagy feltűnést keltett kitűnő dinnyével a kül földi piacokon hazai termelvényeinknek dícsőséget fog ezerezeni.

— Tanczvilág. A Világos és környékbeli román ifjúság nyári zárkóról tanczvilágba megy megállapodás szerint nem augusztus 22-ikén hanem 28-ikán tartatik meg.

— Esküvő. Reinditz Miksa kereskedő augusztus 30-án esküszik örök hűségét az aradi izraelita templomban Rosenfeld Teréz kasszaszónak.

— Megválogatott pályázat. A somoskeszi g. k. papi állásra hirdetett pályázatot az aradi szentszék egy hozzá beadott felebbezés következtében megszüntette, miután az hibásan volt kibirverde és az állásra 1000 ft fizetéssel új pályázatot hirdetett.

— Athelyezés. Mészáros János dohányberátló hivatali gyakornokot Csöngrádól a dohányjövődéki központi igazgatóság az aradi dohányberátló felügyelőséghez helyezte át.

— Nagy tűz Szegeden. Hétfőn délután, — mint lapunknak írják — Szegeden az oroszian-utczában a S z e i t m a n - n - e nagy butorraktár teljesen leégett. A kár ezerekre tehető.

— Iparügyek. Iparigazolványt nyertek ujabbán Aradmegyében: Pleskuczán Herschkovits Illés szatocs üzemeltető. Békésme gyében: Békésen Tomka György szabóiparra. B. Csabán ifj. Bayer Ádám szatocs kereskedésre. Gyománban Grünstein Mátyás borbély iparra. Endrődön Kohn Bernáthné szül. Reichberger Berta szatocs kereskedésre; míg ellenben Békésme gyében Mező-Berényben Tomka György szabóiparát beszűntette.

— Sütkey Victor magyar dalársulata naponta a Tótt János-féle „Arany oroszán”-hoz czimzett vendéglő kerthelyiségében tart előadásokat. A dalársulathoz van szerződöttve Fellek Márton aradi születésű szalon búvész is, ki külföldön képezte ki magát.

— Hazánk és a főváros.

— Szerencsétlenül járt alispán. A borsodi alispán Melzer Gyula, kinek balcsatoról már irtunk, — lába a bokája fölött tört ketté s összeroncsolódott, mivel a balláb a kerekűküllő közé került s az elragadt lovak tovább húzódtak az alispánt, ki a gyep- lőt akkor sem bocsátá ki kezéből. A hátul ülő huszár és a kocsi már előre leugrottak a szok fogták meg a lovakat. Azután kocsi rá tevé urokat, Szemere faluba vitték, mely legközelebb volt. Mező-Kövesdől lovas ember hívta hozzá dr. Glück Miksa orvost, a mi egy órába került. Ez orvos a vérzést ellátta s a lábát bekötötte. Aztán egy óra múlva a szívműködésről vasuton vitték Miskolcra. Markó L. dr. megyei főorvos és Singer Henrik délután illeszték össze a csontokat s a lábát gipsz közé ünték. Az alispán nagy erővel tűrte a bajt, szívrozotts s még humorizált is baján. A láb nem állván elő, ha az azóta ki nem tört, talán a bevasatás is meg lehet menteni. A balcsat a szemerei országuton történt. Az előtte való vasárnapot vígan tölté Brezovay László eger-

farmosi házában s hétfőn reggel a folyamatban levő szabályzási munkák megtekintésére ment. A lovak a szembe jövő gulya egy megiramodott tehenétől ijedtek és bokrosodtak meg.

— Szójka főmérnök j. Bizonyára széles körben, s az ország mérnöki karában általánosan mely részvétet fog kelteni az a hír, hogy Szójka főmérnök szombaton Szegeden váratlanul meghalt. Szójka Gusztáv egyike volt azoknak, kiknek nevét a kis-tiszai zárlatszakkal kapcsolatban sűrűn emlegették. Ő főmérnök volt a Körös-Tisza-Maros-közi tiszaszabályozási társulatnak s mint ilyen természetesen leghamarabb csapott le az államháztalom sűrű keze: legelőbb is őt függesztették fel állásáról. A kik ismerték Szójkát, az ő nagy tudományát, érzékeny lelkét, szinte csodálkoztak, hogy bírja mindezt túlnéni? Nem a felfüggesztést, mert azzal ő nem törődött, hanem a zárlatszakkadást — a mi a hatalmas testalkatú, athletikán tetsző férfi harmadfél hónap alatt egy megtört, hogy alig lehetett ráismerni. No, nem is élte túl. A zárlatszakkadást őra folyton betegeskedett, az egykor kedélyes ember komorra, szótlaná vált, folyton epezté a bánat s legnap egy váratlan agyvérroham megölte.

— Egy elismerő levél. L a n k a Gusztáv bátyánk és collegánk szívesességéből közülük a következő Dr. A r a n y i Béla n.-becskerekai gymnasiumi igazgató urnak szóló elismerő levelet: „Főtisztelendő Főgymsnasiumi igazgató ur! Sajnálattal értesültem f. hó 3-án 795. sz. a. kelt sorából az iránt, hogy áldásos működésének eddigi színelvét, NBecskerekét el fogja hagyni, s midőn e feletti sajnálatomat fejezem ki, tagadhatlan tényként említem fel, miszerint ez érzelmem nyilvánításában nem állok elszigetelten, est enim Mucius Scaevola történelmi szavaival élve — longus post me idem sententium ordo, N.-Becskerek és vidéknek közönsége ugyanis fájós szívvel látja tudtommal köréből távozni azon férfit, aki középiskolai oktatásügy, a magyar közművelődés és humanizmus terén nagy érdemeket szerzett, mely érdemek nyitott könyv gyanánt fekszenek szemünk előtt, dicserni és dicsőíteni hivattak. Főtisztelendőségének nevét, a távolban is megöröklővén a kegyesrendre fényt árasztó nemes tetteinek emléket a késő utódok számára buzditással arra nézve, hogy a nemes ügy szolgálatában ők is oly buzgóságot, önzetlenséget és kitartást tanulsanak. A jószágos és kiserje Főtisztelendőségedet szent malasztával új állomásra, hogy eddigi sikeres működését hasonló lelkesedéssel folytassa, még sok maradóan emléket gyűjtőn ragyogó érdemeinek koszorujába. — Végetelül kedves emlékeid sörtetlen fennmaradása iránt biztositván Főtisztelendőségedet, legyen szives tapasztalt nagybecsi jó indulatában tovább is részesíteni. — A n.-becskerekai gymnasium püspöki biztosság. 274/887.

— Rövid hírek. Szombaton, e hó 13-án Milán szerb királyi tiszletére nagy vadászatot rendezett S z o n t a g h dr. újtárfüredi főorvos. A társaság reggel 5 órakor találkozott Új-Tátrafüreden a kárvázbán. A pontosan megérkezett Milán királyt a jelenlétük melegen üdvözölték. — Budapesti hírek. A müncheni „Allgemeine Zeitung”, mely pedig „augsburgi” korábban anyi igazságtalan és epés cikket közölt Magyarországról, két szépen és jóakarattal megírt közleményt hoz „v. v.” egy alatt. A cikkek leginkább a főváros építkezéseiről szólnak szakértelemmel és teljes tájékozottsággal. — L n k a s Pirokka, a vidék egyi tehetséges színésznője, vasárnap délelőn felakasztotta magát s meghalt, mielőtt észrevették volna szörnyű tettét. E hír annál nagyobb feltűnést fog kelteni, mert a szerencsétlen színésznőnek alig pár hét előtt elismerő tapsokkal adózott a budai színház közönsége is. — A b i h a r m e g y e i honvédegyet angusztus 13-iká alkalmából gyászmisét tartott a szabadságharcban elesettek emlékére. — A s t u b n y a i fűrdőben a legújabb kimutatás keltéje összesen 687 vendég volt, Szilácsón 1010, Ő-Tátrafüreden 2633 Páloson jelenleg 422 vendég van. — Z a l e y s k i krakói egyetemi tanár, ismert lengyel történetíró, e napokban Kolozsvárra érkezett, hol adatokat gyűjt Bathori István király életéről írandó művéhez.

— A nagy világ.

— Coburg hq katonai kiserete. Coburg herceg kiseretében tudvalevőleg az osztrák-magyar hadsereg kötelékébe tartozott két katonai tiszt van, u. m. Retenhoft és detondor D o b n e r Géza és Rosefeldi Laaba Menrad. Dobner Géza csak az elutazás előtt tette le I. osztályú honvéd huszár századosi rangját, mely 1882. máj. 1-éről datálódott. Az utóbbi időben mint a „Katonai Lapok”-ban olvassuk, mint a Jászberényi központi lovassági iskola tanára működött: azelőtt a közös hadseregben szolgált s onnan tétetett át a magyar királyi honvédséghez, hol nagyon derék tiszt és kitűnő lovas hírebán állott. Coburg herceggel akkor ismerkedett meg, mikor a herceg a honvédséghez tétetett át és Jászberényben volt bevonulva. Dobner, ki ma körülbelül 38 éves lehet, nős ember és ha nem családunk drauwehri báró Rosenzweig Ferdinánd nyug. tábornok leányát bírja nőül.

— Amerikai nagy vasuti szerencsétlenségéről írják a következőket: A két mozdonyból és tizenhat kocsiából álló kéjvonat szerdán 990 utassal indult Bloomingtonból a Niagara vízvesselei felé. A vonat utja parieteken át vezetett, a hol legújabbban számos égés fordult elő. A hid, a hol a szerencsétlenség történt közönséges faalkotmány volt: a mozdonyvezető látta ugyan, hogy a hid ég de több nem volt képes a vonatot vissza tartani. A vonat egy része meg szerencsésen áthaladt a hidon, mire az beszakadt. A második mozdony és több kocsi lezuhant és szétrombolódott. Néhány kocsi a csepében levő lámpák lángjaitól meggyulladt, de sikerült a tüzet elolítani. A lezuhant és szétrombolott kocsi utassai nagyobbrészt borzasztó módon haltak meg. Később törzseiktől elvált fejeket, karokat és lábakat találtak. Egy ember, a kinek neje és gyermeke eme előtt vészett el, revolvérrel agyonlőtte magát. Borzasztó hallásnak voltak a szerencsétlenül jártak segélykiáltásai és jaj-

gatásai. Halálos félelmükben sokan pénzt ajánlottak fel, hogy mentsek meg őket. A környék lakossága minden oldalról összereseglett a szerencsétlenség színelvét, különösen Chatsworth és Piper-City szomszédvárosokból. A holtakat és sebesülteket a vasuti állomásokra s a legközelebbi középületekbe szállították, melyek csakhamar nagy hullásmunkákka változtak. Mindenütt voltak láthatók emberek, a kik a szerencsétlenül jártak közt barátjaikat és rokonaikat keresték. Az egész éjen át dolgoztak a mentési munkálatokon. Sok orvos volt jelen és működött. Több mint száz halottat húztak ki a romok alól, de attól tartanak, hogy még több ember van a kocsik alatt eltemetve. A sebesültek száma több mint kétszáz, a kik közül azóta már szintén többen meghaltak. A rögtön megindított vizsgálat kiderítette, hogy a catarstrófa gonosztervök szövetkezéseinek a műve s az volt a célja, hogy a kőutazók pénzét és értéktárgyait elrabolják. A halottak leg többjét pentárceáitól és ékszerektől megfosztva találták s ebből következtetik, hogy a rablás előre tervezve volt.

— Rövid hírek. H. ó. A mult napokban, midőn nálunk is hűvös idő járt, a csehországi óriás hegységben havazott. A hőmérő fel fokra süllyedt a fagypontra alá. A hegycsúcsokat hó borította, de persze csak rövid ideig. Most már ismét kellemes az időjárás. — Z o l a legutóbbi regényéből, „A föld”-ből, Busnach öt felvonásos diámt készített, mely a jövő telen kerül színi. — A z a n g o l parlament bizottsága kimondta, hogy vasárnap a postai küldeményekből csupán a hírlapokat borszájk ki, a leveleket pedig csak akkor, ha városokban a közegtanács, falusi kerületében pedig az adófizetők kétharmada kívánja. — S a v o i r o u x gróf kit az abissinai király hadvezére hónapok óta fogva tartott, a váltásdíj lefizetése után visszanyerte szabadságát.

CSARNOK.

A barna tündér.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti novelleje. — Írta: Rozsnyai László. (3. folytatás.)

A nő harezott, nem volt tapasztalata ahhoz, mint szabaduljon meg a hinárból, talán a rosznak egy kis szikrája még is birt, a melynek lángja szításához Bence mesterleg értett, s a barna tündér fogva volt.

Megfogva és eltaposva. Mert az a kétségbeesett belyezt, melynek most a nyárfás ház tanuja, e sötét expositonak folyamán. Őt siratja egy pillanatra megfellezett, de nem vékes nő elvesztett boldogságát.

Mert csak annyi volt a bűne, hogy a Bence szemtelen tolokodását nem fedezte fel a férjnek. Persze, a tetten kapatás rut pillanata mást beszélt. Bence orozva közeledett felé s midőn megölelni akarta, e szerencsétlen pillanatban érkezett a férj, hogy e pillanatot sem e léte minden öröme.

Kiszárgott hírek szerint. Annny tudunk már, hogy Béla egyszerre felpakoltatta a hűlen asszonyt s adott neki ott menhelye, a legutóbbi lesz tőle, a nyárfás házban. Nem használt se köny, se rimánkodás, még a kétségbeesett tétérpőle se szánakozott Béla, oly ritul nagygnak vélte a bűnt, hogy még e bűntetést is kevések gondolta.

Különbön sok történik e nap alatt, amit nem tud még a világ. Nagyon kevesen tudták pl. azt, hogy Béla és Bence összevették, s hogy Béla halálos sebben esett el a párbaj színelvét.

Itten életének mondanak téged párbaj. Oh, én nem tudok neked nevet adni, a leggaládabb kérdéseket te tőtted el a legbecstelebből, a végtelenbe igazságtalanságot soha ember nem követett el, mint a hogy a kik téged hínak utolsó bírót, te követet el.

Büntetted a sujtottat, s jutalmazod azt, kinek a szegénybelyeggett kellene tñni a homlokára.

Béla halálosan megsebesítva elesett. Bence két lény boldogságának földulója nyugodt lélekkel ment villás reggelizni. Amaz megakart torolni életet és életével lakott, emez megölt két ártatlan embert s hajszála se görbült meg.

Nyomorult eszköze az igazságszolgáltatásnak, meddig bírod még büntetlenül egy dőre szokás alapján, a tisztességet, a becsületet és az emberi érzéseket? ...

Bár lehetne az életben is azt tenni, a mit az elbeszélőnek szabadságában áll: átugrani az éveket. Ha az ólom lábon járó szenvedést minden ember keresztül húzhatná s életében nem lennének oly nehéz percek, mikor valóban oly nehéz élni!

De vannak! Azt a két végtetet, a mely az öröm gyors szárnya és a szenvedés ólom lába között van, az embernek adatott átélni. Ennek a nagy két végtetnek ezer eseményei között futkos az ember s jut hol ide, hol oda, annak a pihenés; igazán ennek próbál ki erejét. Az az igazi létfontartási küzdelem, melyeknek nehézségeit még a korszapások is fokozzák.

A nyárfás házban is szomorú napok kezdődtek.

Kezdetben a nehéz kétségbeesés, melynek nagy erejét lassanként meggyengítette a tűnő idő, de az csak látszat, midőn egy nyugodt arcz bezzel lélek nyugalmáról.

Rut hazugság. Hiszen a tűzhányó tetején is zöldülhetne a fü, mégis bent forrong a krater s ki gondolhatja el a pillanatot, midőn kitör, teljes dühével pusztít és rombol. Az életben akárhányszor felforgatók találni a méla szemekben a csendes tö haborítlan tükért, s ki gondolná mily véres gondolatok titkoltnak ott. A nyárfás ház lakója a barna tündér nyugodt lett láthatólag. Könyeit titkolta, boldognak se látta senki. Valóban olyan köznapo alakká lón, a milyennel oly sokszor találkoztunk.

És a mint multak az évek a legkisebb remény is megszűnt arra, hogy valaha a félreértésből kikeletkezett tragicus esemény igaz valóságában legyen felderítve ott, a hol a jelen boldogtansága nem kevésbé volt kétségbeesett.

Mert Béla is szenvedett és szenvedése talán nagyobb volt, mint a nejeé. Most állott

igaz valóságában azon lemondás nagysága, mely azt az egyszerű vízihordó cseledeleányt nevére tette. Hiszen erre vak, mely szerelem kellett. S ha e vak és mely szerelem csalt, kózzott, annak oly sebet kellett ütnie a szívbén, melyhez az idő, ez az ócsoróflastrom csak nagyon keveset segíthetett.

Es valóban! Bélan igazán meglátszott a szenvedés. A mint halálos sebből kiéplült, fent kastélyba egyik terméből a másikba sétálgatott, ebben a kiáltó nagy ürességben, sűrű sohajok váltak meg lelkektől, melynek megannyia ó rá gondolt, emlékezett vissza ... Felmérült lelkeben a mult, a fiatal reménység rózsás multja, midőn az a kis leány ott leste a berek alatt csak azt, hogy meglássa az egyszerű vadászát, a mely mégis oly kedves, oly megközelíthetően báj és kellemben.

Mennyi ügyességet értelt nála meg a szerelem, mert csakis ez varázsolhatta át az egyszerű csizolatlan gyémántot azzá, a mire vált, a kastély barna tündérévé.

Es ime! a kiben egy bizott, az csalta meg, a kiért a vásári világ felfogása szerint mindenét becsületelt, jövőjét, nevét feláldozta, a kibe teljes szeretettel fűzte életét, az gyalázta meg legeszenbebb érzésében.

Es egy fajt ennek a jó embernek.

De hányszor akadunk az életben olyan emberekre, a kiknek szenvedésük mérhetlen, pedig indokolatlan: mily különös is az, hogy mikor annyi neve van annak, a mivel az ember életboldogsága összetörlül, mi még magunk is tarentünk magunknak és rendesen annyira fokozzuk ezt, hogy jóformán egész leányunkat ez urálja.

Egy öröm azonban megmaradt mindkettőnek.

Az apának a fia.

Az anyának a leány. Mert az az ember, ki egy boldog élet temetést látta akkor, midőn a hűtlen asszony távozandó volt házából, — nem tudott kegyetlen lenni. Nem nyomorral akarta a becsületességét megboszolni. Ugy látszik volt érke abhoz, hogy a legnagyobb bosszu abban lesz, ha eltávolítja a hűtlenét s megtitlja neki, hogy valaha találkozzanak, ezen kívül gondtalan, nyugalmas életet biztosított számára.

Többet tett. A legnagyobb kincsét is megfellezte arval az asszonnyal, ki térdén csuszva könyörgött és oly esekelő hangon kért, hogy nem lehetett megtagadni: oda adta neki leányát. Lehet, hogy egy hurt még mindég nem szaktított el a szívből a sörtet önzert, lehet, hogy Béla végtelen lelki küzdelmet állott ki, midőn feleségét ily kegyetlen büntetni akarta, annyi tény, hogy a nyárfás ház bus lakójának sivar életét az a gyönyörű szép szöke gyermek tette elviselhetővé, mondjuk néha-néha boldoggá, ki annyira haso nilott az apjához.

(Vége következik.)

KÖZGAZDASÁG.

Néhány szó a phylloxera kérdéséhez.

Arad, augusztus 16.

Az „Alföld” ez évi 184. és 185. számában a phylloxera irtását tárgyzó cikknek jelenvén meg, én mint szintén ez ügyben munkálkodó, elmondom nézeteimet a phylloxera ügyben.

Amint említett cikkkel írója állítása szerint saját szöllőjében jó sikerrel alkalmazta az általa feltalált phylloxera irtót. Megemlíti, hogy a phylloxera a szer érintésével azonnal megsemmisül, hogy a tőkének nem árt, sőt használ, tincturájának szaga annyira nehéz, hogy a phylloxera a tőkéhez nem fognak közelíteni.

Második cikkében a cikkíró ur szeret ismételt eredményre vezetőnek nyilvánítja, de megjegyzi, hogy alkalmazását csak is az év tavaszán ajánlja, mert június hóban szerének alkalmazása már az ellopott tőkét nem menti meg.

Ismervén a phylloxera életmódját és szaporodását, nem érthetem, hogy az említett szer, — mely azon jó tulajdonokkal bír, hogy a phylloxerát megöli — miért ne legyen használható csak tavaszkor? Az a szer, mely tavaszkor megöli a phylloxerát, minden bizonyonnyal nyáron, is hasonló hatást fog eredményezni. Ellenkezőleg én azon meggyőződésre jutottam, hogy a phylloxera irtása nyáron, de legfőképp e vidéken július és augusztus hónapokban eszközöltesék. Miért? Mert épen azon egyénekkel kell elpusztitanunk a melyek tavasz óta kellelő kifejldővén paterakásra értekkék lettek, később pedig nymp hákká változván száznnyal bíró egyénekké alakulnak, melyek elhagyják a földet, fönt a venyigéken teli petéket raknak, a melyekből kikéles által új egyének jönnek létre, melyek lemasznak a gyökérre és új colóliákat hoznak létre. Ezek a száznnyal bíró, repülő egyének azok a melyek a tova terjedést eszközlik; ő k i. a. a szél által elvitetvén, ha szőlős területre kerülnek, teli petéiket lerakják és így a kikélt phylloxerák lejutván a gyökérre elkezdik pusztító munkájukat.

Nem javasolható továbbá cikkíró ur azon ajánlata sem, hogy a földet a tőke körül telire jobban el kell húzni, mint az évi utolsó kapálások és hogy a tőke telire befedetlenül hagyassák.

Ha cikkíró ur ezt megpróbálta volna, oizonyára nem ajánlana. Hiszen köztudomású, hogy telire az egész szöllőnővény befedetik, hogy a fagy el ne pusztítsa, mert a változó teli időjárás, hol enyhébb, hol hidegebb s a tőkén meg a gyökereken összegyűlő víz gyakori feloldatása és ismételt megfagyása annyira elrontaná a szöllőt, hogy nem csak a jövő évi termés, hanem maga az egész növény élete volna a legnagyobb veszélynek kitéve.

Azt sem említi cikkíró ur, hogy szere tulajdonképen, a phylloxera teljes kiirtását eozozza-e, vagy csupán a gyérítésre szorítkozik? Továbbá, hogy a gyakorlati kivitelnél hányszor kell e szert egy tőkére alkalmazni? nem jár-e sok befektetéssel? szere nem ártalmas-e a dolgozó embereknek? nem nehékes-e a vele való bánásmód? könnyen megszereshető-e? nagyobb mennyiségben a

községekben vagy kolnáknban tartható-e? nem tűzveszélyes-e? és a mi a legfőbb a vele való munka össze van-e kapcsolva a rendes szőlő munkálatokkal, mert, ha ez nem eszközölhető akkor bizony tőkénként 4 krt számítva csak a phylloxera pusztító szerre a szőlő annyi hasznót adni nem fog, hogy a phylloxera pusztítása és a szőlő feltartása kifizesse magát.

Francziországhban 300,000 franc van kifizetve egy phylloxera irtó szerre, melyért bizony sokan versenyeznek, de a díjat elnyerni, ha a feltételeket módosítani nem fogják majdnem lehetetlen. A phylloxera irtásának egyik nehézsége az állatok rendkívüli szívóssága s az, hogy még a gyökéren élő egyének is képesek életerős, szaporodásra alkalmas petéket rakni, és hogy a növény, a mel en élnek meglehetősen gyenge. Számos olyan szert ismerünk mi ma, a mely a phylloxerákat megöli, de mit érnek, ha elpusztítják a növényt magát is. Az összes eddig használt szerek inkább a phylloxera gyérítésére, mint teljes kiirtására szorítkoztak.

Ilyenek: a nehéz fémek sói, vas, réz, gáliz, konyhasó, stb.

Vannak olyanok is, a kik növényi anyagokkal próbálták meg a phylloxera irtását. Nehrer Mátyás roznyói polgár a Lepidium ruderalét ajánlja, s mint Polonyi Károly ev. gymnasiumi tanár mondja, meglepő eredményt.

Polonyi ur azonban a meglepő eredményt közelebbről nem ismerteti. A „Budapesti Hírlap” ez évi 224-ik számában ismételtet azt mondja, hogy kételyt a kegyetlen férgek kiirtására teljesen eloszlatja; már t. i. a Lepidiummal. Polonyi ur Aradról tudta meg a Lepidiumban lévő két illó olaj nevét, a melyet csak chemiai néven említ, könnyebb tájékozás kedvéért megemlítiük, hogy népies nyelven egyik fokhagymaolaj, a másik mustár-olaj.

A Lepidium növény csak a benne lévő aethericus olajok által hat; nem szükséges tehát magát a növényt használni, (mely nagy mennyiségben ugy sem található és az elszáradással illó olajait legnagyobbbrészt elveszti), csupán a benne foglalt ható anyagokat. — Ugyancsak a Polonyi ur által említett Schuchardt-féle görölti gyár árjegyzékére hivatkozom s annak 12-dik lapján a mustár-olaj kilója 54 marka van tőve = 32 ft 40 kr, a fokhagyma olaj kilója 300 mark = 180 ft, ha most még figyelembe vesszük azt, hogy a mustár-olaj fajszája 1.03, a fokhagymaolaj fajszája 1.01, világos lesz, hogy e drága szerek kilónként meg egy liternyi folyadékot sem adnak!

Már most kérdem, t. közönség, hogyan képzeljük mi letehetőesnek a phylloxera irtását olyan szerrel, a melyből alig 2 liternyi 212 ft 40 krajczárba kerül Görllitzben. Szászországban. Hol van még a szállítás költsége!?

Nálunk több helyütt állítólag szép eredménnyel használják a magvas kender kifőzött nedvét és magát a szárazakat is a tőkére téve.

Mindezek azonban csak kísérletek, a melyek kellő eszközök hiányában biztos eredményt meg nem adtak. Miután a közönségben a bizalom az ily phylloxera pusztító szer iránt már nagyon megrendült, addig nehezen foghat valakinek sikerülni talán a legjobb szert is használatba vétethetni, míg annak észlelő voltólól kézzel fogható módon meg nem győz.

Saját tapasztalataim szerint a phylloxera kiirtása csakis egész bortermező vidékek egyöntetű működése által érthetik el. Sok féle elv van felállítva a pusztításra. Némelyek a vízzel való irtást ajánlják; s ez minden esetre, ott, hol alkalmazható, jó is, azonban nem szabad hinni, hogy mind elpusztítja a phylloxerát; a gyakorlati igazolja, hogy 40 napig elboritva volt szőlőben a víz letelezés után néhány hét múlva ismét találtak phylloxerát. A szénkégezésnek is sok rosz oldala van. Soha sem lehet a gazda bizonyos a föld, nem pusztul-e el szőlője a szénkégezés után. Használatá házilag nem kezelhető, nines kéznél, s példák vannak rá, hogy 2 hónapig is kell várni, míg megérkezik, hogy használatba vétethessék. Oly mérge, hogy a vele dolgozó munkások feje annyira megfájul, hogy több napon át nem képesek e munkát végezni.

A phylloxera kiirtása nézetem szerint eszközölhető, de nem úgy hogy valamely szernek egyszeri alkalmazása elegendő legyen: a kiirtáshoz kétség kívül hosszabb időköz szükséges. Ez pedig akkép eszközölhető, hogy egy olyan phylloxera irtó szer, mely a phylloxerát megöli, (természetesen nem csak állitva, hanem mikroszkopikus uton egy demonstrálva, hogy arról mindenki egyszerű nézés által meggyőződhesék) és pedig könnyen kezelhető ócsoró szer, (értem, hogy tőkénként 4 kóba nem kerül) tavaszkor a nyitással a szőlőtőkére öntessék, s ezzel mi éretik el? Az hogy a melegebb helyre, tehát a gyökerek végző részéről a vastagabb gyökerekre és a szárra felvonult phylloxerák megöletnek s petéket sem rakhatván, már a további szaporodás ez által is akadályozatik, s az előlt állatok sem szívatják a tavaszkor annyira szokásos nedveket. A tavaszi munka befejezése után minden további munka végeztetik úgy, hogy mikor a másodszori vagy harmadszori kapálás ideje elérkezik a gyökerek alsó részéről az ott levő petékből kikelt, de már csekélyebb számban levő phylloxerák is felhúzódnak a tőkére és vastagabb gyökerekre, ezek is most meg öntetnek és elpusztíttatnak a mivel ismét mit értünk el? Azt, hogy a phylloxera nem szívatják és elölt a szőlő nedvét és száznnyakkal bíró egyénekké sem alakulhatnak, mi által a phylloxerának tovább vitele a legbiztosabban megakadályozatik. A szőlőmunkálat pedig azzal fejeztetik be, hogy szűret után, a rendes befedési időben a venyigék mind levegátanak, a minek az a célja, hogy az idegen szőlőkől eredő repülő phylloxerák által a saját szőlőnkre rakott teli peték elváltóltatnak, és elvételtevén, a peték elpusztulnak, — a származó hamut pedig ugyancsak szőlőnkben trágyának használhatjuk. Ez eljárás szerint tehát 1-2 évig karikát nem hagyhatunk.

A jövő tavaszon a még a mult évről meg-

maradt nódosításokon előfordított egyének is a föld ártalmadása után, mint utolsó elő része az egész szőlőteleknek előfordított phylloxerának, a vastagabb gyökerekre és a tökére vándorolnak fel és harmadoszori alkalmassága után egy phylloxera irtó szernak, végleg kiirtatnak.

Ez eljárás a gyakorlatban is igen jónak bizonyult, s elve az, hogy mindig azon egyéneket pusztítsuk el, amelyek szaporodást esz- közlik; s így míg egy részről a növényt az állatok pusztításaitól óvjuk meg, más rész- dig szaporodásukat tesztük lehetetlenné.

Nagyon természetes, hogy ez az eljárás mindenütt alkalmazható, a sikon úgy mint a hegyen. Azon szőlőtelekben, a hol phylloxera még csak foltonként mutatkozik, költségek- melés szempontjából, legelőször a helyeket kell kezelni alá vétetni. Mindenki meggyőző- detett arról hogy az ilyen phylloxerás fert- körül levő és még zöld levelekkel bíró, for- mést hordó tökéik is phylloxerától lepettek; e miatt tehát a fölmerült föld körül levő és különleg egészségesnek látszó tökéik is meg vizsgálándók, és ha a szükség kívánja, szin- ten fertőtlenítendőek.

Végül még azon óhajomnak adok kifeje- zést, hogy a szőlőteleknek magok gyökere- zekbe a réjsók nézve nagy horderejű ügyet, s hasznos oda, hogy azok, a kik ez ügyben szakmáruval bírnak és tényleg is munkál- kodnak, eddigi kutatásai eredményéről az általuk használt szerről és egyáltalán idevo- natkozó munkálkodásokról itthonos szőlők- fentartatásá csejéből akár helyben, akár pe- dig a Hegyalja nagyobb helyeiseiben idevágó meggyőző munkákkal összekötött rövid s csakis gyakorlati és nem elméleti ingyenes előadásokat tartsanak. Ez előadásoknak jeltős

csejja volna; egyrészt meggyőzni a közönsé- get valamely szernak gyakorlati használható- ságáról, másrészt a kölcsönös megbeszélések által a közönségnek sok esetben tapasztalt bal- véleménye és féltelmé eloszlatatának s meg- ismervén a bajt, a pusztulást nem összetett kezekkel nézni, hanem annak minden eszkö- zel való elnyomására lenne serkenthető. Sz.

Vegyes közlemények.

— Marosvásárhelyi-asztrógoni vasut. A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint, a marosvásárhelyi-asz- trógoni szárnyvonalon a jelenleg közlekedő 1713 és 1716. sz. vegyes vonatokon kívül folyó évi augusztus hó 18-tól kezdve a nyári évad tar- tartására még az 1714 és 1717. sz. vegyes vonatok is forgalomba fognak helyezni. Az 1714. sz. vegyes vonat indul Marosvásárhely- ről reggel 6 óra 41 perccel és érkezik Szász- Regenbe reggel 8 óra 40 perccel. Ezen vonat csatlakozik Marosvásárhelytől a 1702. számú vonathoz, mely utóbbi ismét Kocsárdon a Bu- dapesti jövő 3008. és Budapest felé menő 3007. sz. személyvonatokkal áll csatlakozásban. Az 1717. sz. vegyes vonat indul Szászregén- ből este 8 órakor és érkezik Marosvásárhelyre este 9 óra 49 perccel és csatlakozik az ugyan innét éjjel 10 óra 20 perccel induló 1703. sz. vonathoz, mely utóbbi vonat Kocsárdon is- mét a Budapesti jövő és Brassóba menő 3008. valamint a Brassóba jövő és Budapestre menő 3007. sz. személyvonatokhoz csatlakozik.

— Szénkőtelek díjszabása. Folyó évi augusztus hó 20-án a cs. kir. Bosnyasut- Zenica és Doboj állomásairól a magyar királyi államvasutak dalya-bródi vonala állomásaira,

továbbá Eszék, Eszék Alváros és Szabadka állomásokra teljes kocsiarománokban szállítandó barnaszenkőtelek után új kivételre díj- szabás lép életbe, mely által az 1887. évi ju- lius hó 1-je óta érvényes hasznosított díjsza- bályon kívül helyeztetik. Ezen díjszabás pól- dányai a magyar királyi államvasutak díjsza- bási szakosztályában kaphatók. Budapest, 1887. aug. 13. Az igazgatóság.

— A magyar államvasutak 32-ik heti bevételének kimutatása: 1887. aug. 7.—12. utasok száma 156338, árak 144714 tonna, bevétel 734643 frt, ez idén kevesebb 33421 forinttal; 1887. január 1-től aug. 12-ig: utasok száma 3.723.739 árak 3.825.205 tonna, bevétel: 19.409.622 frt, 1886. év hasonló szakában 19.352.446 frt, ez idén több 57.176 frttal.

— Sorsolás. Az 1870. évi magy a r y e r e m e n y k ö l e s ö n s o r s o l á s a t e r v e z e r t 59-ik kisorsolása szombaton ment végbe a magyar királyi lottoigazgatóság hi- vatali helyiségében. Első sorban kihúzták a következő 29 sorsozatot, u. m. 4441 1852 4943 973 1668 2465 4831 1664 783 2256 809 663 3658 4467 2287 3840 5611 4233 4577 1241 198 1541 93 5482 1166 2981 4147 1783 4175. — A főnyereményt 150000 frtot nyerte a sorsozat: 1783, szám: 22, 15000 frtot nyert a sorsozat 1852, szám: 43; 5000 frtot nyert a sorsozat: 5611, szám: 10. — Egyenként 1000—1000 forintot nyer- tek: sor. 783 sz. 49, sor. 2981 sz. 15; sor. 4577 sz. 27; sor. 198 sz. 14. — Egyenként 500—500 frtot nyertek: sor. 2287 sz. 35; sor. 2256 sz. 8; sor. 4467 sz. 2; sor. 973 sz. 23; sor. 5611 sz. 30; sor. 783 sz. 22; sor. 4233 sz. 8; 2981 sz.

50; sor. 1783 sz. 45; sor. 4467 sz. 49; sor. 2287 sz. 19; sor. 3840 sz. 39, sor. 1241 sz. 35, sor. 4233 sz. 44; sor. 1166 sz. 16; sor. 2465 sz. 31, sor. 3840 sz. 50, sor. 4175 sz. 35. — A legelől kihúzott 29 sorsozatban foglalt összes további számok egyenként 144 forintot nyernek.

Szösszűlet.

(Augusztus 16.)

(B) Készaru nagyban 26.50—26.75, ki- esnyben 27.25, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnatozsde.

(Augusztus 16.)

Jó kínálat és jobb vételkedv mellett 20 ezer mm. adatolt el teljesen tartott áron. Buza őszre 6.80—8.2, buza tavaszi 7.37—7.99, zab őszre 5.46—5.47, zab tavaszi 6.80—5.82 kukorica tavaszi 5.59—5.61. kaposzta-repeze 11.87—12.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1887. évi augusztus hó 16-án.

Magyar aranyáraké 6 sz.	—
Magyar aranyáraké 4 sz.	100 70
Magyar papíráraké 5 sz.	87 50
Magyar vasúti államkötvény 1. kib.	150 50
Magyar vasúti államkötvény 2. kib.	98 —
Magyar vasúti államkötvény 3. kib.	114 50
Magyar földterhermentesítési kötvény	104 25
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104 25

Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104 25
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104 25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	100 —
Magyar szőlőtelek-alkalmassági kötvény	123 50
Horvát-nyeremény-sorsjegy-kölcson	—
Horvát-szalvón földterhermentesítési köt.	124 75
Tiszazabályozási és szegedi sorsjegy	81 50
Osztrák járadék papírban	82 75
Osztrák járadék ezüstben	112 75
Osztrák járadék aranyban	136 —
1880-iki osztrák államkötvény	884 —
Osztrák-magyar bankkészeny	288 50
Magyar hitelbankkészeny	282 60
Osztrák hitelintézeti részvény	—
Ezüst	—
Ja. és kir. arany	5 95
20 frankos arany (Napoleon d'or)	9 97
Német birodalmi marka	81 00
London	136 —
20 markos arany	12 35

IDEGENEK NEVSORA.

(Augusztus 16.)

Fehérkereszt-szálló. Wirth F., os. kir. huszár- kapitány, Bécs. Nagy Károly, gyógyszerész és családja. Zolotra. Krausz F., maszározó, Temesvár. Müller József, magánorv. Bécs. Stangel L., keresk. Temesvár. Liben W. P. F., keresk. Bécs. Sisk Zsigmond, utazó, Bril. Planser Lajos, Arany József, utazó, Szeged. Háromkirály-szálló. Krol Károly, Mesőhegyes. Infelder Károly, keresk. Zám. Zelenka Konrád, kádár. Fehértemplom. Zorád Ferencz, jegyző. Uj-Szt-Anna. Papp Vilmos, birt. K-Varjas. Tomuczka János, jegyző, Korösbánya. Nádor-szálló. Steiner Vilmos, keresk. Pécska. Lövy Gyula, keresk. Ó-Becse. Róth József, Jelinek Ignác, keresk. Lippa. Neumann N. birt. N-Szt. Péter. Srom N., keresk. Troppa. Czadli János, bérlo, Kunagota.

Felölös szerkesztő és kiadó: HINDY ÁRPÁD.

1218—1887.

Arad sz. kir. város polgármestere.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága leg- több adót fizető tagjai 1888. évi érvénnyel bírandó névjegyzékének összeállítására alapul szolgáló adóhivatali kimutatás 1887. évi augusztus hó 8-tól 17-ig bezárólag az 1886. évi XXI. t. cz. 25. §. rendelkezése képest a városháza tanácstermében közszemlére kitétetik.

Salacz, kir. tanácsos, polgármester.

BRÜNNI KÉLMÉKEK elegáns nyári öltözetre

3.10 méteres szelvényekben, minden szelvény 4 bécsi róf. 4 frt 80 kr. igen finom, 7 frt 75 kr. legfinomabb, 10 frt 50 kr. legeslegfinomabb

valódi gyapjuból,

valamint cammarn- és felsőkabát-kelméket, sima és selyemmel átszőtt cammarn-szőveteket, mosható szöveteket, uni és fia öltözetekre, méterjél 35 kraj- cziárjával szállít az ősszeg utánvétele mellett szilárd és jöhírnek ismert posztógyári raktár SIEGEL-IM HOF BRÜNNBEN.

Magyarázat. Minden szelvény 3.10 mtr. hosszú és 136. cm. széles a így teljesen elegendő egy tö- kéletes férfi-öltözetre. A fönnebbi czég isme- res szilárdasága és jelentékeny munkaképessége keze- kedik arról, hogy csak a legjobb áru, pontosan a vá- lasztott minta szerint szállítatnak. — Mitán most igen sok szédelő czég „brünni árúk” köpenye alatt ga- rázdálkodik, ezek ellenében a fönnebbi czég mintákat küld ingyen és bérmentve. 192—18.20

2146—1887. sz. tlkvi.

Árverési hirdetmény.

Az uj-aradi kir. jbiróság mint tlkvi ha- tóság közhírré teszi, hogy Temes megye árva- péntára végrehajtható Karanyancz, férj. Vulpe Perszida, ugys mint Vulpe Dragoy örököse fön- laki lakos végrehajtást szenvedő elleni 151 frt 84 kr. tökéketvétele és jár. iránti végrehajtási ügyében az uj-aradi kir. járásbiróság területén lévő, Fönlakon fekvő, a fönlaki 31. sz. tlkvbén A I. 1—6. sor, 31/b., 1037., 1359, 1967, 2241., 2457. hrsz. a. foglalt 400 □ öl udvarnak és kertnek és egyegyed urbéri külteleknek Ka- ranycz Vulpe Perszidát ugys mint Vulpe Dra- goj örökösét illető fele részéből álló ingatlanságra az árverést 500 forntban ezennel megállapi- tott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fen- nebb megjelölt ingatlan az 1887. évi október 3-ik napján d. e. 10 órakor Fönlak község- házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingat- lan becsárának 10 százalékát vagy is 50 forintot o. á. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt ig. ügy min. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpá- pirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat- pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről ki- állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Uj-Aradon, a kir. jbiróság, mint tlkvi hatóságnál. 1887. évi július hó 19. napján.

Kovács Béla,

581—1.1 kir. aljbíró.

ÉN, CSILLAG ANNA

185 ctm. hosszú órási Loreley-hajammal, melyet az általam felhált kö- ncs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozta a hajkiválást, elő- ségít a hajnövevést és erős- tit a hajbőrt, unknál elő- ségít egy teljesen száraz, él- ves, szilárd és jöhírnek ismert posztógyári raktár SIEGEL-IM HOF BRÜNNBEN.

CSILLAG és TÁRSA Budapest, király-utca 26. sz. 630

39089—1887. sz. M. kir. államvasutak igazgatósága.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alólított igazgatósága nyil- rános pályázatot hirdet:

10 darab kézi és önműködő Westinghouse-fékel és gőzfűtési csővezetékkel ellátott posta-kalauzokci: 2 darab kézi- és önműködő Westinghouse-fékel bíró kílátó kocsi:

25 darab kézi- és önműködő, Westinghouse-fékel, gőzfűtési és gázvilágítási berendezéssel bíró oldalfolyo- sós hosszjárú I—II. oszt. személykocsi; 35 darab kézi- és önműködő, Westinghouse-fékel, gőzfűtési és gázvilágítási berendezéssel bíró, közép folyo- sós, hosszjárú III. oszt. személykocsi és 1 darab hóke szállítására.

Az ajánlattevőre és a fenntrészletezett járművek szállítására érvényes feltételek, valamint a járművek váz- latrajzai f. évi augusztus hó 15-től fogva az ajánlati tárgyalás napjáná naponta déli 12—2 óra közt az igaz- gatóság gépezeti szakosztályának D. II. a. ügyosztálya- nál (Andrássy-ut, 75. III. em.) megtekinthetők e ezen segédadatok, a meddigi a készlet tart, 7 frt 50 krért az ajánlattevőknek át is engedtetnek.

Az ajánlatok, melyek tetszes szerint vagy az összes fenttrészletezett járművekre, — vagy csak azok egyes ne- meire vonatkozhatnak, lepecsételve és 50 kr. béléggel, valamint „Ajánlat 39089—1887. számhoz” felirattal el- látva, legkésőbbben f. évi szeptember hó 15-én déli 12 óráig D. II. gépezeti szakosztályunk irodájában (Andrássy-ut, 75. III. em.) lesznék benyújtandók.

Az ajánlatokhoz oly értelmit nyilatkozat csatolandó, hogy az ajánlattevő a szállítandó járművek szerkezetéről minőségéről és előállítási módjáról, valamint a szállítási feltételekről teljes tudomást szerzett s azon esetben, ha a járművek szállítása ó rea ruházatnak, kötelezi magát azo- kat pontosan a rajzok és feltételek szerint elkészíteni.

A járművek váz és bérmentesen a m. kir. állam- vasutak Budapest-józsefvárosi állomására szállítandók és az árak ennek tekintetbe vételével lesznék az ajánlatban kitéendők.

A fent részletezett járművek beszállításának végha- táridéjéül az azok szállítására vonatkozó szerződésnek a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter u önműtö- sága által történt jóváhagyása napjától számított 5 hó- nap határozati meg s a szállító köteles leend ezen szál- lítási határidőnek be nem tartása eseteiben minden nap és kocsi után 5 trtnyi bírságot fizetni.

A m. kir. államvasutak igazgatósága fenntartja ma- gának azon jogot, hogy tekintet nélkül a felajánlott árakra a járművek szállítását akárkire és akarmily számban biz- hassa, vagy hogy a szállítás átadásától egészen el is te- kiintsen.

Bánatpénz fejében az ajánlott járművek értékének 5 százaléka készpénzben, vagy pedig az állami letételek alkalmas értékpapírokban teendő le, melyek értéke a napi árfolyam 90 százalékával, azon eseten azonban, ha ezen árfolyam a névértékén magasabb volna, csakis ezen utó- binak 90 százalékával vétetik számításba. A bánatpénz az ajánlati tárgyalás feltételei határidő előtti nap déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak főpénztáránál Buda- pesten (Andrássy-ut, 75. földszint) teendő le.

Az előírt feltételektől eltérő ajánlatok, valamint olyanok, melyek a kitézett határidőre nem érkeztek be, vagy távirati uton tetetnek, végre olyanok, melyek után az előírt bánatpénz le nem tétetett, figyelembe nem ve- hetők.

Végül megjegyeztetik, hogy a szállított járművekről kifizetésre kerülő összegek után 1% azaz egy pro mille a m. kir. államvasutak nyugdíjra nem jogosított alkalm- zottainak segélyalapja javára le fog vonatni. Budapest, 1887. augusztus 12-én.

A m. kir. államvasutak igaz- gatósága.

Előnyös bevásárlás.

Szobai függő lámpák

fel és lehúzóval, fehér üveg-fedővel és nagy égővel, egészen felszerelve 4 forinttól

Asztali és irodai lámpák, zéles, szilárd érczallappal (nem üvegből) nagy égővel és nagy üveggolyóval egészen felszerelve 1.10-től kezdve.

Nagyon cölészerű, jól világító

fali konyha-lámpák,

egészen felszerelve 28 krtól kezdve.

Diszes, legújabb alaku

salon-lámpák,

nagy választékban, jutányos áron ajánl

ERNYEI GYULA,

a „Zöld papagályhoz” Aradon.

602—1887. 81. v. 3—3

Árverési hirdetmény.

Arad szab. kir. város tulajdonához tartozó, leányiskolán szolgáló templom-utcazi 5. számú ház- és teleknek eladása iránt f. évi augusztus 23-ik napján d. e. 10 órakor árverést tart a gaz- dasági szék. Kikiáltási ár 40,000 frt. ánom- pénzül leteendő a kikiáltási ár 10 százaléka vagyis 4000 frt készpénzben. vagy elfogadható értékpapírokban

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok le- zártan, az árverés napjáná d. e. 9 órájáig nyújthatók be Parecz István urnál, a gazdasági szék elnökénél és csak akkor vétetnek figye- lembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja. Az árverési fel- tételek előzőleg is Parecz István urnál megte- kinthetők.

Varjassy Lajos, aljegyző.

Nátha ellen!

Az 1885. évi országos kiállításon kitéttette- tett verseny és kivitelképesséért, nagy- ban termelés és fontos javításért.

A kellemetlen idők alkalmával igen gyakori azon meghűlés, melyeknek nátha les a követ- kező.

A náthát többnyire nem is tarják betegsé- nek; sőt fölé azon tréfas nézet van elterjedve hogy ha gyógyítják tovább tart, mintha nem gyógyítják.

Azonban mindkét nézet téves. — Először is a nátha gyakran kiállítatlan fejfájással, étvágytalansá- gal s kedély levertséggel jár, és csak legenyhébb for- mája az, a mely a takarítók és lojbájak és azo- kúlság olvasztásban nyilatkozik. — Azonkívül gyak- ran alapját képezi, ug a reumatizmusnak mint külön-ösen tüdőbajoknak is. E szerint a nátha gyógyítását különös figyelmünkre kell méltatunk, és semmi esetre sem kell hagyni azt elhatálasodni. — Ezt annyi- val is könnyeben megtehetjük, mert a dr. Hager által ki- talált gyógyszered oly biztos, hogy 1 doboz dr. Hager- féle nátha labdacsa elfogyasztása után a nátha biztosan elmúlik.

Azért minden oly esetben, midőn eset meghűlés után fejünk fájni kezd, étvágyunk elmult, vagy torunk száraz és érezzük a nátha előjeleit, azonnal vegyünk dr. Hager nátha elleni labdacsoit, és annak bevétele után minden bajtól megszabadultunk.

Sőt ha bármely meghűlés után azonnal be- vesszük a labdacsokat, az abból eredhet minden bajnak elejét vettük.

Emlékeztetbe hozom még, hogy a dr. Vost által Frankfurtból oly nagy híre hozott „Katharin labda- csok” csakis a dr. Hager-féle labdacsokat utánzatai s mint minden utánzat természetesen az eredeti- nem mérőközeik.

Ezen a meghűlés káros következményeit ellen oly biztos hatású labdacso kaphatók Aradon:

Rezsnyay Máttyás

Szentháromsághoz” czim. gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt o. é. 52

Weisz Mór-né

legregibb varrógép-raktár Aradon, főtér 21. sz. 1-ső emelet, a megyeházzal átellenben.

Csoda és mégis való!

28 frt egy egész uj Singer családi varrógép, szekrényvel, minden készlettel, legjobb szerkezet, kitűnő, szép kiállításban,

35 frt egy egész uj Singer Medium varrógép iparosok számára és női ruha készítésre. Szép kiállításban és teljes felszereléssel.

44 frt egy nagy Singer 4. számú legnagyobb varrógép, nehéz szabó, czi- péz- és szűrszabó-munkákra, egész uj ez minden készlettel.

Ezen gépek méter-mértékkel, hajócska kivétl készülékkel, öngombolyítóval, kerekkiáltóval, karikán járó állványokkal és minden a géptechnikában feltalált összes újdonságokkal van ellátva.

38 frt egy nagy Howe C. 4. számú varrógép, egész uj, Huyffer nagy ke- rékkel, minden készlettel.

68 frt egy nagy J. Auger Newyork varrógép, legnagyobb szabó és szűrszabó gép.

75 frt egy 37 ctm. hosszú karral szerkesztett Cylinder Elastique nagy varrógép, (ugynevezett könyök-gép) álló hajócskával és köröskörül varróképesseggel.

13 frt egy Express kézi varrógép.

18 frt egy Rhemánia kézi varrógép, dupla-tűző és vasalapzattal.

Singer gépekhez való tük darabja 3 kr., Howe, Wheeler & Wilson, Cylinder és egyéb gépekhez tük darabja 4 kr.

Minden gépalkatrész az eddigi árhoz képest 50%-kal olcsóbb.

Ezen feltűnő olcsó árak csakis abból az okból lehetségesek, hogy nem tartok drága bolthelyiséget, sem ügynököt, sem utazót, mi temérdek költsé- gekkel jár és készpénz fizetés mellett minden veszteség is ki van zárva. Hitelképes vevők, közmegállapodás után csekély ártelemeléssel, rész- törlesztés mellett is vehetnek. 401—21.25

Nagy gépjavitó műhely, legjobb és legolcsóbb kiszolgálással.

Videki megrendelések legpontosabban eszközölhetnek.